

W najnowszym numerze Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA, m.in.:

Nie tylko finanse – samorzady potrzebują mądrej debaty i wsparcia. Przez 35 lat samorzady stały się fundamentem lokalnej demokracji, ale dziś stoją przed nowymi, złożonymi wyzwaniami. Prof. Paweł Swianiewicz, dyrektor Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, w dużym wywiadzie mówi o potrzebie rzetelnych badań, lepszej edukacji radnych i odważnych decyzji dotyczących zarządzania metropoliami.

Szybkie uchwały kontra wolne sądy. Spór o odwołanie przewodniczącego rady miejskiej w niewielkiej dolnośląskiej gminie mógłby uchodzić za lokalny epizod bez większego znaczenia. Ale ta historia to coś więcej: opowieść o tym, jak łatwo podważyć fundamenty lokalnej demokracji, jak wygląda samorządowy pat, gdy burmistrz i większość rady stają po przeciwnych stronach, jak skutecznie zniechęcić społecznie zaangażowanych obywateli.

Co z tym samorządem? Obserwowaliśmy nieudaną próbę odwołania prezydenta Wrocławia, a uwagę opinii publicznej przyciąga kampania wyborcza, w której uczestniczy prezydent stolicy. O dobrych stronach, ale i dysfunkcjach samorządu, pisze dr hab. Marta Lackowska, profesor Uniwersytetu Warszawskiego

Gminna demokracja pod lupą badaczy. W jakim stopniu mieszkańcy angażują się w wybory samorządowe? Jak wygląda jakość lokalnej demokracji w poszczególnych gminach? Na te pytania próbuje odpowiedzieć nowe narzędzie stworzone przez Fundację Batorego – Indeks wyborów samorządowych.

O zabezpieczeniu burmistrzów na emeryturze. Potrzebne są ustawowe regulacje, które zapewnią prawo do wcześniejszej emerytury tym samorządowcom, którzy na urząd wójta, burmistrza i prezydenta miasta zostali wybrani po 40. roku życia i pełnili tę funkcję przez dwie kadencje z rzędu – uważa Komisja Małych Miast ZMP.

Reforma finansowania przewozów autobusowych. Rządowy projekt gruntownej reformy transportu zbiorowego zakłada wyznaczenie ustawowych standardów dostępności, przekazanie marszałkom roli integratorów sieci połączeń kolejowo-autobusowych oraz przebudowę Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Cyberbezpieczeństwo w urzędach kuleje. Z kontroli NIK wynika, że samorzady w dużej mierze nie identyfikują zbiorów danych wymagających zabezpieczenia, nie przygotowują dokumentów kluczowych dla bezpieczeństwa systemów informatycznych, a jeśli już, to nie testują skuteczności przyjętych zabezpieczeń.

Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi w orzecznictwie. W pierwszej części dużego artykułu analizujemy kluczowe wymagania prawne, najczęstsze błędy i wskazujemy, jak przygotować program, który służy zwierzętom i nie podważa zaufania mieszkańców.

Jak traktować prośby dziennikarzy o udzielenie informacji. Wnioski składane przez przedstawicieli mediów rozpatrywane są na zasadach ogólnych przewidzianych w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Choć prasa nie korzysta z formalnych przywilejów, to orzecznictwo pokazuje, że jej rola w realizacji prawa obywateli do informacji nadaje tym wnioskom szczególną wagę.

Co oznacza dyskryminacja płacowa? Od czasu uchwalenia przez Parlament Europejski oraz Radę Unii Europejskiej dyrektywy o tzw. jawności wynagrodzeń, w Polsce na nowo rozgorzała dyskusja o równości płacowej. Co w urzędowej praktyce oznacza dyskryminacja i jak jej zapobiegać?

NSA po stronie podatnika odliczającego VAT przy wykonaniu zastępczym. NSA wydał ważne orzeczenie, które może okazać się pomocne dla podatników VAT mających wątpliwości co do prawa do odliczania podatku naliczonego z faktur wystawionych przez podmioty realizujące usługi w ramach umów o wykonanie zastępcze.

Unieważnienie zmienionej uchwały. Rada nie ma kompetencji do stwierdzania nieważności swoich uchwał (ex tunc), a jedynie do ich uchylania (ex nunc) – przypomniał sąd administracyjny.

Określenie terminu wnoszenia opłaty za usługi sąsiedzkie. Termin ten powinien zostać ustalony indywidualnie w decyzji administracyjnej, a nie w treści uchwały – uznał wojewoda unieważniając uchwałę rady miasta.

Odbiór bioodpadów to nie jest usługa dodatkowa. Gmina ma ustawowy obowiązek odbierać bioodpady w ramach podstawowego systemu, a nie odpłatnie – przypomniał wojewoda w rozstrzygnięciu nadzorczym.

Zatrudnienie pielęgniarki w przedszkolu może być finansowane z dotacji. RIO uznała taki wydatek za dopuszczalny, podkreślając jego bieżący charakter i związek z realizacją ustawowych obowiązków placówki.

TSUE: Zwolnienie infrastruktury kolejowej z podatku od nieruchomości zgodne z prawem unijnym. Zwolnienie z podatku od nieruchomości prywatnej infrastruktury kolejowej, udostępnianej przewoźnikom kolejowym, obowiązujące w latach 2017–2021, nie stanowiło pomocy publicznej, wobec czego przedsiębiorcy mogli korzystać z tego zwolnienia.

Decyzje lokalizacyjne także bez planu ogólnego. Rząd planuje zmiany w przepisach o planowaniu przestrzennym, które umożliwią gminom wydawanie decyzji lokalizacyjnych dla inwestycji celu publicznego także w okresie przejściowym – między utratą mocy przez studium a wejściem w życie planu ogólnego.

Nowy model audytu i kontroli zarządczej. Ministerstwo Finansów przedstawiło kompleksowy projekt zmian ustawy o finansach publicznych, mający usprawnić funkcjonowanie kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego w JST.

Kraków: referenda dzielnicowe nową formułą rozmów z mieszkańcami. W mieście ruszyły prace nad nowelizacją uchwały o konsultacjach społecznych, która wprowadzi nowe mechanizmy zwiększające partycypację obywatelską na poziomie lokalnym.

Łódź – ślady potęgi. Mediateka MeMo, czyli filia Biblioteki Miejskiej w Łodzi, to najnowocześniejsza tego typu placówka w mieście. A może, jak chcieliby łodzianie, w kraju.

Zamawiając prenumeratę „Wspólnoty” otrzymują Państwo:

- kompleksowy przegląd najważniejszych zagadnień w jednym miejscu,
- bezpłatny stały dodatek *KURIER PRAWNY*,
- dostęp do ekskluzywnych rankingów,
- bezpłatny dostęp do wydań archiwalnych,
- bezpłatne porady prawne.

Inspirujemy, omawiamy i analizujemy prawo, finanse, gospodarkę JST.

Zachęcamy do dołączenia do naszej wspólnoty. W sposób profesjonalny i innowacyjny wspieramy rozwój naszych lokalnych ojczyzn.

Prenumeratę można zamówić:

- za pomocą formularza wysłanego na adres: MUNICIPIUM SA, ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa
- e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl
- online w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia